

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
állapot, Degradált	condition, Degraded	Zustand, abgenutzter	A meghibásodás nélküli rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem kis mértékben figyelembe veendő állapota, ami oda vezethet, hogy végrehajtsák a kijelölt karbantartást.
állapot, Normális	conditions, Normal	Normalbetrieb	A megfelelően tervezett, gyártott, szerelt, üzemeltetett és karbantartott rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem működési állapota, kizárva a tervezési alap tervezett eseményei állapotát.
állapot, Sérülés/hiba okozta	conditions, Error-induced	Betrieb, anomaler/gestörter	A tervezés, gyártás, szerelés, üzemeltetés vagy karbantartás hibái okozta káros, üzembhelyezés előtti vagy üzemeltetési állapotok.
állapot, Üzembehelyezés előtti	conditions, Pre-service	Bedingungen vor Inbetriebnahme	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem aktuális fizikai állapota, vagy olyan hatások, amelyek megelőzik a kezdő/első műveletet (például: gyártás, raktározás, szállítás, összeszerelés és az üzembhelyezés előtti tesztelés).
állapot, Üzemelés közbeni	conditions, Service	Einsatzbedingungen	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem aktuális fizikai állapota, vagy a működési időtartam alatti hatások (Inormál vagy hiba által eloidézettek), a tervezési alap feltételei és a tervezési alap eseményein kívüli állapotok.
állapot/helyzet	condition	Bedingung/Zustand	(1) értelmezés: Környező fizikai állapot vagy hatás, ami befolyással lehet a rendszerre, szerkezetre vagy szerkezeti elemre (2) értelmezés: A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem jellemzőinek olyan állapota vagy szintje, ami befolyásolhatja a tervezett funkció végrehajtásához szükséges képességüket.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
állapotok, Üzemelési	conditions, Operating	Betrieb, bestimmungsgemäßer	Működés közbeni állapotok, beleértve a normál üzemi vagy a hiba okozta állapotokat, amelyek megelőznek egy tervezés alap eseményt/balesetet vagy a földrengést.
csere/pótlás	replacement	Austausch	Nem degradált, vagy már degradált, tönkrement/sérült rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem vagy alkatrésze eltávolítása és másikkal való helyettesítése, amely az eredeti elfogadási kritériumoknak megfelelően tud működni.
degradáció	degradation	Abnutzung/ Verschleiß	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem jellemző tulajdonságai azonnali vagy fokozatos romlása, amely károsítja azt a képességét, hogy az elfogadási kritériumnak megfelelő határon belül működni tudjon.
degradáció, Öregedési	degradation, Ageing	Abnutzung/ Verschleiß, alterungsbedigte(r)	Öregedési hatások, melyek ronthatják a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem azon képességét, hogy az elfogadási kritériumoknak megfelelően működjön. Példák: forgó tengely átmérőjének kopás miatti csökkenése, anyagszilárdság csökkenése fáradás vagy hő okozta öregedés következtében, alkatrészek hotágulása, a szigetelés ellenállóképessége csökkenése, vagy a szigetelés repedése.
feltételek, Környezeti	conditions, Environmental	Umgebungsbedingungen	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem környezetének fizikai állapota. Példák: hőmérséklet, radioaktív sugárzás, nedvesség, amely a konténmenten belül normál működés vagy baleset következtében keletkezik.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
feltételek, Működési	conditions, Functional	Funktionsbedingungen	A rendszerre, szerkezetre vagy szerkezeti elemre ható olyan hatások, amelyek a tervezési funkció teljesítése közben keletkeznek (a rendszer vagy elem működése, a szerkezet terhelése). Példák: · Ellenőrző szelepnél: működés közbeni ciklikus igénybevétel vagy kopogás · Reaktor-tartály tehermentesítő szelepnél: reaktor hűtő nyomás, magas áramlási sebességek és a reaktor hűtése közben bekövetkező hőmérséklet növekedés.
felügyelet	surveillance	Überwachung	(1) értelmezés: Az állapot vagy a működési indikátorok megfigyelése vagy mérése annak bizonyítására, hogy a rendszer, a szerkezet vagy a szerkezeti elem a működési kritériumok határain belül működik. (2) értelmezés: Az atomerőmű állapotának üzemelés vagy leállítás alatti folyamatos monitorozása/megfigyelése. (Megjegyzés: Egyesek ezt a meghatározást az itt közölt értelmezés szerint használják, amelyet néhány szövegben "Üzemelés alatti vizsgálat"-nak neveznek, habár az USA-ban egyik változat használata sem szokványos.)
felújítás	refurbishment	Nachrüstung	Tervezett tevékenységek, amelyek javítják a tönkrement/megsérült rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem állapotát.
hibameghatározás/diagnózis	diagnosis	Diagnose	Adatok vizsgálata és kiértékelése a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem állapota vagy az állapota kialakulása okának meghatározása.
javítás	repair	Reperatur	Tevékenységek, amelyek a tönkrement/megsérült rendszert, szerkezetet vagy szerkezeti elemet elfogadható állapotba állítják vissza.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
karbantartás	maintenance	Instandhaltung	Közvetlen és támogató tevékenységek aggregálása abból a célból, hogy a működő rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem degradációs folyamatát kimutassák, kizárják vagy csökkentésük, vagy hogy a meghibásodott rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem tervezett funkcióját egy elfogadható szintre
karbantartás, Előzetes	maintenance, Predictive	Instandhaltung, voraueilende	A megelőző karbantartás olyan formája, amelyet folyamatosan, vagy szakaszosan hajtanak végre a monitoron megfigyelt állapot alapján. A vizsgálat a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem működési vagy állapot mutatóira irányul és azokat diagnosztizálja. Eredményként megmutatja a jelenlegi vagy a jövőbeni működési képességet vagy annak a természetét és a tervezett karbantartási ütemtervet.
karbantartás, Javító	maintenance, Corrective	Instandsetzung	Tevékenységek, melyek a tönkrement/megsérült rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem elfogadási kritériumokon belüli működőképességét állítják helyre felújítással, javítással, generáljavítással vagy az alkatrészecskék pótlásával.
karbantartás, Megelőző	maintenance, Preventive	Instandhaltung, vorbeugende	Muveletek, amelyek arra szolgálnak, hogy az elfogadható szinten belüli öregedési folyamatok és meghibásodások ellenőrzésével a működőképes rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem öregedését kimutassák, kizárják vagy csökkentésük; fenntartsák vagy meghosszabbítsák a használati időtartamot. A megelőző karbantartásnak három típusa van: periodikus, előzetes és tervezett.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
karbantartás, Periodikus	maintenance, Periodic	Instandhaltung, periodische	A megelőző karbantartások közé tartozik ami a szervizelésből, az alkatrészek cseréjéből és előre meghatározott időközönkénti felügyeletből és tesztelésből áll. Az időközöket a naptári idő, a működési idő vagy az ismétlődések száma szerint határozzák meg.
karbantartás, Tervezett	maintenance, Planned	Instandhaltung, planmäßige	A megelőző karbantartások egyik formája, amely az alkatrészek felújításából és visszahelyezéséből áll, melyet a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem várható öregedése alapján ütemeznek és hajtanak végre.
komponens	component	Komponent	
kor	age	Alter	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem gyártásától az adott időpontig eltelt idő.
követelmények, Felügyeleti	requirements, Surveillance	Überwachungsanforderung	Teszt, hitelesítés vagy vizsgálat annak bizonyítására, hogy a rendszerek és a szerkezeti elemek szükséges minősége karbantartott, a berendezés működése a biztonsági határokon belül van és a működést korlátozó feltételek be vannak tartva. (Csak akkor alkalmazzák, amikor megvannak a speciális, szabályozási és jogi körülmények.)
kritérium, Elfogadási	criterion, Acceptance	Akzeptanzkriterium	A funkcionális vagy állapot indikátor olyan határértéke, amelyet a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem tervezési funkciónak való megfelelése megállapítására használnak.
meghibásodás, Közös módusú/okú	Failure, Comon Mode/Cause	Fehler, systematischer	
meghibásodások közötti ido/időtartam	mean time between failure	mittlere Ausfallzeit	Egy egység meghibásodásai közötti üzemelési időtartamai számtani átlaga.
megszüntetés, kivonás	retirement	Außerbetriebabnahme	A rendszer, szerkezet vagy szerkezet működésének végleges megszüntetése.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
monitorozás, Állapot	monitoring, Condition	Zustandsüberwachung	Az állapot vagy a működési indikátorok megfigyelése, mérése (általában egy idopontban vagy szakaszosan) vagy trendelemzése tekintettel néhány független paraméterre azért, hogy következtessenek a rendszer, szerkezet, vagy szerkezeti elem elfogadási kritériumon belüli jelenlegi és jövőbeni képességére.
működési idő	time in service	Betriebsdauer	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem üzemeltetése kezdetétől az adott idopőntig eltelt idő.
nagyjavítás/tatarozás	overhaul	Überholung	Széleskörű javítás, felújítás vagy mindkettő.
ok, alapvető/eredeti	cause, root	eigentlicher Grund	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem egy megfigyelt állapotának alapvető oka (okai), amely (amelyek) javítása, elhárítja (elhárítják) a helyzet újbóli előfordulását.
öregedés	ageing	Alterung	A szerkezetek, szerkezeti elemek és anyagok életében végbemenő olyan folyamatok összessége, melyek azok tulajdonságaiban és/vagy jellemzőiben, eredeti célú alkalmazásukkal szemben, többnyire negatív irányú változásokat okoznak.
öregedés értékelés	ageing assessment	Alterungsbaurteilung	A megfelelő információk kiértékelése abból a célból, hogy meghatározzuk az öregedés hatásainak kitétt rendszer, építmény, szerkezet, vagy szerkezeti elem jelenlegi és jövőbeli képességeit az elfogadási kritériumoknak megfelelő funkciók kielégítése érdekében.
öregedés kondicionálás	age conditioning	Voralterung	A rendszer, szerkezet és szerkezeti elem természetes öregedési hatásainak szimulálása, a mesterséges és a természetes öregedés hatásainak kombinálásával.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
öregedés, Gyorsított	ageing, Accelerated	Alterung, beschleunigte	Mesterséges öregedés, aminek a folyamán a természetes öregedést megközelítőleg szimulálják; rövid idő alatt zajlik le, a hosszú távú üzemeltetés okozta hatások feltételei betartásával. (Lásd még a „Korai öregedés” című bekezdést is.)
öregedés, Korai	ageing, Premature	Alterung, vorzeitige	Amely az üzemelés időszakájában az elvárhatónál sokkal korábban következik be.
öregedés, Mesterséges	ageing, Artificial	Alterung, künstliche	A természetes öregedési hatások szimulálása olyan igénybevételek alkalmazásával, amelyek reprezentálják az üzemelés alatti feltételeket, de különböznek az intenzitás, időtartam és alkalmazás tekintetében.
öregedés, Normális	ageing, Normal	Alterung, normale	Lényegében természetes öregedés, amely a hibamentes üzembe helyezés előtti állapot és az üzemelés feltételei mellett következik be.
öregedés, Természetes	ageing, Natural	Alterung, natürliche	Amely az üzembe helyezés előtt és az üzemelés alatt keletkezik, beleértve a hibák által indukált állapotot is.
öregedési degradáció, Működési hiba okozta	degradation, error-induced ageing	Verschleiß, anomaler alterungsbedingter	Működési hiba okozta feltételek következtében létrejövő öregedési degradáció.
öregedési degradáció, Normál/szokványos	degradation, Normal ageing	Abnutzung, normale alterungsbedingte	Normál körülmények között keletkező öregedési degradáció.
öregedési hatások	ageing effects (due to aging mechanism)	Alterungsauswirkungen	Az öregedési mechanizmusok eredményeként bekövetkező változások, melyek közül a leggyakoribbak a következők: anyagtulajdonság változás, anyagvesztés, osztályozódás, mechanikai elváltozás, repedésképződés, réteges elválás, alakvesztés.
öregedési mechanizmus	ageing mechanism	Alterungsmechanismus	Az öregedési folyamat lefolyása és a következtében megjelenő változások látható, mérhető vagy érzékelhető tünetei.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
öregedéskezelés	aging management	Alterungsmanagement	<p>1. -az olyan anyagok és szerkezeti elemek vizsgálatai és intézkedési programja, melyek jellemző tulajdonságai időben és a használat során változóak</p> <p>- műszaki tudományos, üzemeltetési és karbantartási tevékenység az öregedési degradáció ellenőrzésére és a rendszerek, szerkezetek és szerkezeti elemek öregedési mechanizmusok okozta romlás csökkentésére</p> <p>2. Mérnöki tevékenység, üzemeltetési és karbantartási tevékenységek abból a célból, hogy kontrollálják a rendszer, szerkezet és szerkezeti elem elfogadható határokon belüli öregedési degradációját és elhasználódását.</p> <p>· Mérnöki tevékenységek példái: tervezés, minősítés és tönkremeneteli/elhasználódási analízis.</p> <p>· Üzemeltetési tevékenységek példái: felügyelet, működési folyamatoknak az előírt határokon belüli végrehajtása, környezetvédelmi mérések végrehajtása.</p>
rendszer	system	Systeme	Adott funkció teljesítésére szolgáló rendszerlemek összessége (pl. berendezés, muszer, csöveteték, építészeti szerkezet, stb.). A VBJ 9.9.3.2 alfejezete szerint építészeti rendszereknek az egyes épületeket tekintjük.
rendszer, szerkezet, szerkezeti elem	system, structure, and component	System, Struktur, Komponent	
szerkezet	structure	Strukture	

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
tervezési alapesemény	event, Design basis	Auslegungseignis	A rendszer, szerkezet és szerkezeti elem normál üzemeltetési funkciói megbízható teljesítéséhez és a determinisztikus biztonsági elemzésben meghatározott biztonsági funkció teljesítése megalapozásához specifikált esemény; az események tartalmazzák a tervezett tranzieneket, a tervezési alap baleseteit, külső eseményeket és természeti jelenségeket.
tervezési alapesemény állapot	event conditions, Design basis	Bedingungen durch Auslegungseignisse	A tervezési alap események okozta üzemeltetési feltételek.
tervezési feltételek	design conditions	Auslegungsbedingungen	A rendszerek, szerkezetek vagy szerkezeti elemek, meglévő szabványok és előírások szerinti, működési feltételei, amelyeket normál esetben a műszaki specifikációk tartalmaznak (általában beleértve a várt működési feltételek mögötti konzervativizmus biztonságát).
tesztelés	testing	Prüfung/Test	Az állapot mutatóknak kontrollált állapotban való megfigyelése vagy mérése abból a célból, hogy igazolják, hogy a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem elfogadási kritériumok való megfelelését.
tönkremenetel/meghibásodás	failure	Ausfall/Versagen	1. A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem funkcionális alkalmatlansága, vagy alkalmasságának megszűnése az elfogadási kritériumoknak való megfelelés szempontjából. 2. A rendszerelem biztonsági funkciójának a romlás, illetve károsodás eredményeként bekövetkező elvesztése. Ez lehet a fokozatosan leromlott állapot végső stádiuma vagy a funkcióképesség hirtelen történő elvesztése (pl. a fáradásos repedésterjedés következtében lecsökkent teherhordó keresztmetszet elveszti teherhordó képességét, és törés következik be).

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
tönkremenetel/meghibásodás analízise	failure analysis	Ausfallanalyse	Szisztematikus folyamat, amely a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem tönkremenetele/meghibásodása módjának, mechanizmusának, okainak és alapveto/ eredeti okának a meghatározására és dokumentálására szolgál.
tönkremenetel/meghibásodás értékelése	failure evaluation	Ausfallbewertung	A „Tönkremenetel/meghibásodás analízisé”-bol levonható következtetés.
tönkremenetel/meghibásodás fajtái és hatásai analízise	failure modes and effects analysis	Fehlereffektanalyse	Szisztematikus folyamat a potenciális tönkremenetel/meghibásodás módjai és ezeknek a rendszerre, szerkezetre vagy szerkezeti elemekre való hatása meghatározására és dokumentálására.
tönkremenetel/meghibásodás módja	failure mode	Versagenart	Mód vagy állapot, amely következtében a rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem meghibásodik. Példák: beragadás (szelepnél), földalatti átvágás (kábelnél), hordozó/szállító megfogás (motornál), szivárgás/csurgás (szelepnél, tartálynál vagy a konténmentnél), áramlás eldugulása (csővezetéknel vagy szelepnél), meghibásodás, ami olyan jelet eredményez, amire a szabályozó rudak leesnek (reaktort védo rendszerrel), repedés vagy törés (szerkezetnel).
tönkremenetel/meghibásodás oka	failure cause	Ausfallursache	Tervezés, gyártás, teszt vagy használat nyomán fellépő körülmények, amelyek tönkremenetelhez/meghibásodáshoz vezetnek.
tönkremenetel/meghibásodás trendje meghatározása	failure trending	Trendbildung der Ausfälle	A rendszer, szerkezet vagy szerkezeti elem üzemelés alatti tönkremenetelének/meghibásodásának regisztrálása, analízise és extrapolálása néhány független paraméterre (általában az idő vagy a ciklikus ismétlődés) való tekintettel.

<i>Fogalom</i>	<i>Concept</i>	<i>Begriffe</i>	<i>Definíció</i>
tönkremenetel/Meghibásodás, Csökkent mértékű	failure, Degraded	Ausfall durch Verschleiß	Tönkremenetel/meghibásodás, melynek a következtében egy működés-indikátor nem felel meg az elfogadási kritériumnak, de a tervezett funkciója nemvész el teljesen.
tönkremenetel/Meghibásodás, Közös módú	failure, Common mode	Ausfall gleicher art	Egyetlen okra visszavezethető, azonos módú vagy fajtájú tönkremenetel/meghibásodás.
tönkremenetel/Meghibásodás, Közös okú	failure, Common cause	Ausfall aus gemeinsamer Ursache	Egyetlen okra visszavezethető két vagy több tönkremenetel/meghibásodás.
tönkremenetel/Meghibásodás, Teljes	failure, Complete	Totalausfall	Tönkremenetel/meghibásodás, melynek a következtében a funkció teljesen megszűnik.
tönkremenetel/Meghibásodás, Véletlen(szerű)	failure, Random	Zufallausfall	Bármely tönkremenetel/meghibásodás, melynek az oka, vagy mechanizmusa, vagy mindkettő az esemény időpontját kiszámíthatatlanná teszi.
tönkremeneteli/meghibásodási mechanizmus	failure mechanism	Ausfallmechanismus	Fizikai folyamat, amely tönkremenetelt/meghibásodást eredményez. Példák: rideggé vált kábel szigetelés törése (öregedéssel kapcsolatos eset); az áramlást megakadályozó/dugulást okozó tárgy (öregedéssel kapcsolatban nem lévo eset).
trendelemzés	trending	Trendbildung	A legutolsó monitoring eredmények összehasonlítása a megelőző eredményekkel, előrejelzések készítése céljából.
újbbli átdolgozás	rework	Nachbesserung	A nem megfelelően végzett gyártás, szerelés vagy karbantartás korrigálása.
üzemidő	time in service	Betriebsdauer	
vizsgálat, Üzemelés alatti	inspection, In-service	Revision/ wiederkehrende Prüfung	Módszerek és tevékenységek, amelyek biztosítják az atomerőmű biztonsággal kapcsolatos elemei szerkezeti és nyomástartó integritását.